

T.C.
SAYIŞTAY BAŞKANLIĞI

ERZİNCAN BİNALİ YILDIRIM ÜNİVERSİTESİ

2020 YILI SAYIŞTAY DENETİM RAPORU

Eylül 2021

Tel : 90 (312) 295 30 00
Fax : 90 (312) 295 48 00

www.sayistay.gov.tr
sayistay@sayistay.gov.tr

İnönü Bulvarı No: 45
06520 Balgat-Çankaya/ANKARA

İÇİNDEKİLER

1.	KAMU İDARESİ HAKKINDA BİLGİ.....	1
2.	KAMU İDARESİNİN SORUMLULUĞU.....	8
3.	SAYIŞTAYIN SORUMLULUĞU	9
4.	DENETİMİN DAYANAĞI, AMACI, YÖNTEMİ VE KAPSAMI.....	9
5.	İÇ KONTROL SİSTEMİNİN DEĞERLENDİRİLMESİ	9
6.	DENETİM GÖRÜŞÜ.....	12
7.	DENETİM BULGULARI.....	12
8.	EKLER.....	18

TABLÖLAR LİSTESİ

Tablo 1: Teşkilat Yapısı	3
Tablo 2: İdari Personel Sayıları.....	4
Tablo 3: Akademik Personelin Kadro Durumu.....	4
Tablo 4: 2020 Mali Yılı Bütçe Giderleri ve Ödenekler Tablosu.....	5
Tablo 5: 2020 Mali Yılı Bütçe Gelirleri Tablosu	6
Tablo 6: Bütçe Giderlerinin 3 Yıllık (2018-2020) Seyri.....	6
Tablo 7: Bütçe Gelirlerinin 3 Yıllık (2018-2020) Seyri.....	6
Tablo 8: 2020 Yılı Faaliyet Sonuçları Tablosu (TL).....	7

KISALTMALAR

SGK : Sosyal Güvenlik Kurumu

MOSİP: Mali Otomasyon Sistemi Projesi

BULGU LİSTESİ

A. Denetim Görüşünün Dayanağı Bulgular

1. Nakden Alınan Şartlı Bağış ve Yardımların Yükümlölük Hesaplarında İzlenmemesi
2. Üniversitenin Sosyal Güvenlik Kurumuna Olan Ek Karşılık Prim Borçları ile Faturaya Dayalı Borçlarının Mali Tablolarda Yer Almaması

B. Diğer Bulgular

Herhangi bir denetim bulgusu tespit edilmemiştir.

1. KAMU İDARESİ HAKKINDA BİLGİ

1.1. Mevzuat ve Görevler

Anayasa'nın 130'uncu maddesinde, çağdaş eğitim-öğretim esaslarına dayanan bir düzen içinde milletin ve ülkenin ihtiyaçlarına uygun insan gücü yetiştirmek amacı ile ortaöğretime dayalı çeşitli düzeylerde eğitim-öğretim, bilimsel araştırma, yayın ve danışmanlık yapmak, ülkeye ve insanlığa hizmet etmek üzere çeşitli birimlerden oluşan kamu tüzelkişiliğine ve bilimsel özerkliğe sahip üniversitelerin Devlet tarafından kanunla kurulması öngörülmüştür.

Erzincan Binali Yıldırım Üniversitesi de Anayasa'nın yukarıda yer verilen hükmüne istinaden, 01.03.2006 tarih ve 5467 sayılı Kanun ile kurulmuştur.

Yükseköğretimin amaç ve ilkeleri, yükseköğretim kurumlarının ve üst kuruluşlarının teşkilatlanma, işleyiş, görev, yetki ve sorumlulukları ile eğitim-öğretim, araştırma, yayın, öğretim elemanları, öğrenciler ve diğer personel ile ilgili esaslar 2547 sayılı Yükseköğretim Kanunu'yla düzenlenmiştir.

Bu Kanun'un 12'nci maddesinde yükseköğretim kurumlarının görevleri sayılmakta olup bu görevler; toplumun ihtiyaçları, kalkınma planları ilke ve hedeflerine uygun bilimsel eğitim-öğretim, araştırma, yayım ve danışmanlık yapmak, bu ilke ve hedefler doğrultusunda insangücü yetiştirmek, toplumun özellikle sanayileşme ve tarımda modernleşme alanlarında eğitilmesini sağlamak, üretimde artışı sağlayacak uygulamalı çalışmalarda bulunmak, bu amaçla döner sermaye işletmelerini kurmak ve bu faaliyetlerin geliştirilmesine ilişkin gerekli düzenlemeleri yapmak olarak özetlenebilir.

Yükseköğretim kurumları için temel mevzuat 2547 sayılı Yükseköğretim Kanunu ve 2914 sayılı Yüksek Öğretim Personel Kanunu'dur. Bunların dışında üniversitelerin faaliyetlerini yürütürken tabi oldukları mevzuat ise başta 2809 sayılı Yükseköğretim Kurumları Teşkilatı Kanunu, 3843 sayılı Yükseköğretim Kurumlarında İkili Öğretim Yapılması, 2547 sayılı Yükseköğretim Kanununun Bazı Maddelerinin Değiştirilmesi ve Bu Kanuna Bir Ek Madde Eklenmesi Hakkında Kanun olmak üzere, 5018 sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanunu, 4734 sayılı Kamu İhale Kanunu, 4735 sayılı Kamu İhale Sözleşmeleri Kanunu, 4857 sayılı İş Kanunu, 2886 sayılı Devlet İhale Kanunu, 657 sayılı Devlet Memurları Kanunu ve 6245 sayılı Harcırah Kanunu ile diğer ilgili mevzuattır.

1.2. Teşkilat Yapısı ve İnsan Kaynakları

Erzincan Binali Yıldırım Üniversitesi akademik ve idari birimlerden oluşmaktadır

Akademik yapısı Rektör, Senato, Üniversite Yönetim Kurulu, Rektör Yardımcıları, Fakülte Dekanlıkları, Yüksekokul Müdürlükleri, Enstitü Müdürlükleri, Koordinatörlükler ile Uygulama ve Araştırma Merkezlerinden oluşmaktadır.

Üniversitenin idari yapısında ise; Rektör, Senato, Üniversite Yönetim Kurulu, Rektör Yardımcıları, İç Denetim Birim Başkanlığı, Genel Sekreterlik, Daire Başkanlıkları, Hukuk Müşavirliği, Bakım, Onarım ve İşletme Müdürlüğü, Basın ve Halkla İlişkiler Ofisi ve Döner Sermaye İşletme Müdürlüğü bulunmaktadır.

Üniversitenin üst yöneticisi olan Rektör, Cumhurbaşkanı tarafından, dekanlar ise Yükseköğretim Kurulunca atanmaktadırlar.

Üniversitenin akademik karar organı Senato olup; Üniversite Yönetim Kurulu ise idari faaliyetlerde Rektöre yardımcı olmaktadır

Erzincan Binali Yıldırım Üniversitesi bünyesinde 11 fakülte, 3 enstitü, 4 yüksekokul, 12 meslek yüksekokulu, 17 uygulama ve araştırma merkezi ile 1 uzaktan eğitim merkezi bulunmakta olup eğitim-öğretim faaliyetleri 16 yerleşkede sürdürülmektedir.

Erzincan Binali Yıldırım Üniversitesi akademik ve idari birimlerine ilişkin teşkilat şeması aşağıdaki gibidir.

Tablo 1: Teşkilat Yapısı

I. İdari Birimler	II. Akademik Birimler
• Rektör • Rektör Yardımcıları • İç Denetim Birim Başkanlığı • Genel Sekreterlik • Hukuk Müşavirliği • Daire Başkanlıkları -Strateji Geliştirme Daire Başkanlığı -İdari ve Mali İşler Daire Başkanlığı -Kütüphane ve Dokümantasyon Daire Başkanlığı -Personel Daire Başkanlığı -Öğrenci İşleri Daire Başkanlığı -Sağlık, Kültür ve Spor Daire Başkanlığı -Yapı İşleri ve Teknik Daire Başkanlığı -Bilgi İşlem Daire Başkanlığı • Döner Sermaye İşletme Müdürlüğü • Basın ve Halkla İlişkiler Ofisi • Bakım, Onarım ve İşletme Müdürlüğü	• Rektör • Rektör Yardımcıları • Yönetim Kurulu • Senato • Fakülteler -Tıp Fakültesi -Diş Hekimliği Fakültesi -Eczacılık Fakültesi -Eğitim Fakültesi -Fen Edebiyat Fakültesi -Güzel Sanatlar Fakültesi -İlahiyat Fakültesi -Mühendislik Fakültesi -Sağlık Bilimleri Fakültesi - Eğitim Fakültesi -İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi • Enstitüler -Fen Bilimleri Enstitüsü -Sosyal Bilimler Enstitüsü -Sağlık Bilimleri Enstitüsü • Yüksekokullar -Kemaliye Uygulamalı Bilimler Yüksekokulu -Ali Cavit Çelebioğlu Sivil Havacılık Yüksekokulu -Beden Eğitimi ve Spor Yüksekokulu -Yabancı Diller Yüksekokulu • Meslek Yüksekokulları -Erzincan Meslek Yüksekokulu -Refahiye Meslek Yüksekokulu -Tercan Meslek Yüksekokulu -Kemaliye Hacı Ali Akın Meslek Yüksekokulu -Kemah Meslek Yüksekokulu -Sağlık Hizmetleri Meslek Yüksekokulu -Turizm ve Otelcilik Meslek Yüksekokulu -Üzümlü Meslek Yüksekokulu -Çayırılı Meslek Yüksekokulu -Adalet Meslek Yüksekokulu -İliç Dursun Yıldırım Meslek Yüksekokulu -Refahiye Bahar Yıldırım Sağlık Hizmetleri Meslek Yüksekokulu • Uygulama ve Araştırma Merkezleri (17 adet) ve 1 Uzaktan Eğitim Merkezi • Koordinatörlükler (12 adet) ve Bilimsel Araştırma Projeleri Koordinatörlüğü

Üniversitede 2020 yılsonu itibariyle akademik ve idari personel sayısı toplam 1.645'dir. Bu personelden 1.054 kadrolu akademik personel, 9 yabancı uyruklu sözleşmeli akademik personel, 350 idari personel ve 232 işçi kadrosunda idari personel bulunmaktadır. İdari ve akademik personelin 2020 yılsonu itibariyle sayıları ve kadro durumları Tablo 2 ve 3'te yer almaktadır.

Tablo 2: İdari Personel Sayıları

	Dolu	Boş	TOPLAM
Genel İdari Hizmetler	241	176	417
Sağlık Hizmetleri Sınıfı	3	12	15
Teknik Hizmetleri Sınıfı	64	33	97
Avukatlık Hizmetleri	0	3	3
Yardımcı Hizmetli	40	15	55
İşçi	232	0	232
Toplam	582	301	883

Tablo 3: Akademik Personelin Kadro Durumu

Unvan	Kadroların Doluluk Durumu			İstihdam Şekli	
	Dolu	Boş	Toplam	Tam zamanlı	Yarı zamanlı
Profesör	81	46	127	81	0
Doçent	99	70	169	99	0
Dr. Öğretim Üyesi	345	89	434	345	0
Öğretim Görevlisi	214	79	293	214	0
Araştırma Görevlisi	324	116	440	324	0
TOPLAM	1.063	400	1.463	1.063	0

Üniversitenin diğer kurum ve kuruluşlarla ilişkisi:

Yükseköğretim Kurulu, yükseköğretim kurumlarının öğretimini ve bilimsel araştırma faaliyetlerini planlamak düzenlemek, yönetmek, denetlemek, üniversitelere tahsis edilen kaynakların etkili bir biçimde kullanılmasını sağlamak ve öğretim elemanlarının yetiştirilmesi için planlama yapmakla görevlidir.

Yükseköğretim Denetleme Kurulu, Yükseköğretim Kurulu adına üniversiteleri, bağlı birimlerini, öğretim elemanlarını ve bunların faaliyetlerini gözetim ve denetim yetkisine sahiptir.

Üniversitelerce hazırlanan bütçeler, Anayasa'nın 130'uncu maddesi uyarınca Yükseköğretim Kurulu tarafından tetkik edilerek onaylanmakta, **T.C. Milli Eğitim Bakanlığına** sunulmakta ve merkezi yönetim bütçesinin bağlı olduğu esaslara uygun olarak yürürlüğe konulmaktadır.

1.3. Mali Yapı

“Özel Bütçeli İdare” olarak 5018 sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanunu’nun 5436 sayılı Kanun’un 12’nci maddesi ile değiştirilmiş (II) sayılı cetvelinin (A) bölümünde sayılan Yükseköğretim Kurulu, Üniversiteler ve İleri Teknoloji Enstitüleri içerisinde yer alan Kamu İdaresi, Merkezi Yönetim Bütçe Kanunu ile verilen hazine yardımı ve öz gelirlerini kullanarak giderlerini finanse etmektedir.

2020 Yılı Merkezi Yönetim Bütçe Kanunu ile 203.127.000,00 TL ödenek tahsis edilen Üniversite bütçesine, yıl içinde 29.808.076,94 TL ödenek eklenmiş ve toplam tahsis edilen ödenek 232.935.076,94 TL’ye ulaşmış olup ödeneğin %95,34’ü, yani 222.077.171,40 TL’si kullanılmıştır.

Ekonomik sınıflandırma açısından İdarenin 2020 yılı bütçesinde yer alan ödeneklerin dağılımı ve yılsonu gerçekleştirmeleri aşağıda gösterilmiştir:

Tablo 4: 2020 Mali Yılı Bütçe Giderleri ve Ödenekler Tablosu

Ekonomik Kod	Bütçe Başlangıç Ödeneği (TL)	Toplam Ödenek (TL)	Toplam Harcanan (TL)	Gerçekleşme Oranı (%)	Bütçe Giderleri İçindeki Payı (%)
01-Personel Giderleri	148.697.000,000	163.027.277,00	161.879.580,30	99,30	73
02-Sosyal Güvenlik Kurumlarına Devlet Primi Giderleri	19.347.000,00	20.719.123,00	20.716.105,16	99,99	9, 32
03-Mal ve Hizmet Alım Giderleri	12.604.000,00	19.078.226,94	12.307.596,05	64,51	5,54
05-Cari Transferler	4.279.000,00	5.111.450,00	5.008.734,82	97,99	2,25
06-Sermaye Giderleri	18.200.000,00	24.999.000,00	22.165.155,07	88,66	9,98
TOPLAM	203.127.000,00	232.935.076,94	222.077.171,40	95,34	100,00

Buna göre personel giderlerinde %99,30, sosyal güvenlik kurumlarına devlet primi giderlerinde %99,99, mal ve hizmet giderlerinde %64,51, cari transferlerde %97,99 ve sermaye giderlerinde %88,66 oranlarında harcama yapılmıştır.

Bunun dışında, Üniversitede Türkiye Bilimsel ve Teknolojik Araştırma Kurumu destekleri, Mevlana Değişim Programı, Farabi Değişim Programı ve Avrupa Birliği hibe işlemleri olmak üzere 2020 yılı için Toplam 1.177.967,73 TL bütçe dışı kaynak kullanılmıştır.

Ekonomik sınıflandırmaya göre 2020 yılı gelir bütçesi tahmin ve gerçekleşme rakamları ise aşağıdadır:

Tablo 5: 2020 Mali Yılı Bütçe Gelirleri Tablosu

Ekonomik Kodu	Bütçe Başlangıç Tahmini (TL)	Gerçekleşen Tutar (TL)	Gerçekleşme Oranı (%)	Bütçe Gelirleri İçindeki Payı (%)
03-Teşebbüs ve Mülkiyet Gelirleri	3.898.000,00	6.019.618,57	154,42	2,70
04-Alınan Bağış ve Yardımlar ile Özel Gelirler	196.020.000,00	208.105.770,15	106,17	93,55
05-Diğer Gelirler	3.209.000,00	8.404.871,56	261,92	3,75
TOPLAM	203.127.000,00	222.424.395,09	110,48	100,00

Buna göre 2020 yılı bütçe geliri %110,48 seviyesinde gerçekleşmiştir. Bütçe gelirlerinde başlangıç bütçesinde öngörülen tutar %10,48 oranında aşılmıştır. Teşebbüs ve mülkiyet gelirleri %154,42, alınan bağış ve yardımlar %106,17 ve diğer gelirler %261,92 oranlarında beklenin üstünde gerçekleşmiştir.

Üniversitenin bütçe gelirler ve giderlerinin ekonomik sınıflandırmaya göre son üç yıllık seyri değişim yüzdeleri aşağıdaki tablolarda yer almaktadır.

Tablo 6: Bütçe Giderlerinin 3 Yıllık (2018-2020) Seyri

Bütçe Giderinin Çeşidi	2018 Yılı (TL) (A)	2019 Yılı (TL) (B)	2020 Yılı (TL) (C)	2019-2018 Değişim Oranı (%) [D=(B-A)/A]	2020-2019 Değişim Oranı (%) [E=(C-B)/B]
Personel Giderleri	111.755.928,00	135.279.447,00	161.879.580,30	21	19
SGK Devlet Prim Giderleri	14.145.594,00	17.204.460,00	20.716.105,16	22	20
Mal ve Hizmet Alım Giderleri	15.479.159,00	16.043.503,00	12.307.596,05	04	-24
Cari Transferler	7.145.157,00	5.548.338,00	5.008.734,82	-22	11
Sermaye Giderleri	34.485.759,00	24.788.574,00	22.165.155,07	-28	-11
Toplam	183.011.597,00	198.864.322,00	222.077.171,40	0,09	0,12

Tablo 7: Bütçe Gelirlerinin 3 Yıllık (2018-2020) Seyri

Bütçe Gelirinin Çeşidi	2018 Yılı (TL)(A)	2019 Yılı (TL)(B)	2020 Yılı (TL)(C)	2019-2018 Değişim Oranı (%) [D=(B-A)/A]	2020-2019 Değişim Oranı (%) [E=(C-B)/B]
Teşebbüs ve Mülkiyet Gelirleri	5.553.661,00	7.178.247,00	6.019.618,57	29	-16
Alınan Bağış ve Yardım ile Özel Gelirler	153.011.800,00	192.242.871,00	208.105.770,15	25	08
Diğer Gelirler	3.302.024,00	3.946.667,00	8.404.871,56	19	113
Toplam	161.867.483,00	203.367.785,00	222.424.395,09	25	09
Bütçe Gelirlerinden Red ve İadeler Toplamı (-)	-	-	-	-	-
Net Toplam	161.867.483,00	203.367.785,00	222.424.395,09	25	09

Dönem faaliyet geliri 234.051.859,92 TL, faaliyet gideri ise 230.629.567,39 TL olan Üniversitenin 2020 yılını, 3.422.292,53 TL olumlu faaliyet sonucu ile tamamladığı anlaşılmıştır.

Tablo 8: 2020 Yılı Faaliyet Sonuçları Tablosu (TL)

Faaliyet Giderleri	Faaliyet Gelirleri	İndirim, İade, İskonto Toplamı (-)	Net Gelir	Dönem Olumlu Faaliyet Sonucu
230.629.567,39	234.157.725,11	105.865,19	234.051.859,92	3.422.292,53

Erzincan Binali Yıldırım Üniversitesi merkezi yönetim bütçesi içerisinde yer alan özel bütçeli bir kamu idaresi olmakla birlikte 5018 sayılı Yasa’da tanımlanan bütçe türleri dışında kalan döner sermaye işletmesi bütçesi de kaynakları arasında yer almaktadır.

Erzincan Binali Yıldırım Döner Sermaye İşletmesi, 2020 yılını 95.147,68 TL dönem zararı ile kapatmıştır.

1.4. Muhasebe ve Raporlama Sistemi

5018 sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanunu’nun 49’uncu maddesi gereğince genel yönetim kapsamındaki kamu idarelerinde uygulanacak muhasebe ve raporlama standartları Devlet Muhasebesi Standartları Kurulu tarafından belirlenmektedir. Kamu İdaresi, Kanun’un 80’inci maddesinin T.C. Hazine ve Maliye Bakanlığına verdiği yetkiye istinaden Bakanlığın hazırladığı düzenlemelere tabi olup, bu kapsamda çıkarılan Genel Yönetim Muhasebe Yönetmeliği’ndeki muhasebe ilkeleri ile hesap planını kullanmakta, mali tabloları hazırlamakta ve Merkezi Yönetim Muhasebe Yönetmeliği hükümlerine göre mali işlemlerini muhasebeleştirmektedir.

Üniversite bütçesi, analitik bütçe hazırlama rehberi çerçevesinde hazırlanmaktadır. Özel bütçeli bir idare olan Üniversitede tahakkuk esaslı devlet muhasebe sistemi kullanılmaktadır. Üniversitenin muhasebe işlemleri Merkezi Yönetim Muhasebe Yönetmeliği’ne tabi olarak Hazine ve Maliye Bakanlığı’nın Bütünleşik Mali Kontrol Yönetim Sistemi Web Tabanlı Otomasyon Sistemi üzerinden yürütülmektedir.

Kurum bütçesinin takibi ve muhasebe işlemleri, Genel Sekreterliğe bağlı olarak faaliyet gösteren Strateji Geliştirme Daire Başkanlığı tarafından yapılmaktadır. Kamu İdarelerinin Kesin Hesaplarının Düzenlenmesine İlişkin Usul ve Esaslar Hakkında Yönetmelik uyarınca kesin hesap cetvel ve belgeleri, strateji geliştirme birimi tarafından bütçe uygulamasına esas

muhasabe kayıtları dikkate alınarak hazırlanmaktadır. Kuruma ilişkin mali istatistikler ise 5018 sayılı Kanun kapsamında T.C. Hazine ve Maliye Bakanlığına bildirilmektedir.

Kamu İdaresi Hesaplarının Sayıştaya Verilmesi ve Muhasebe Birimleri ile Muhasebe Yetkililerinin Bildirilmesi Hakkında Usul ve Esaslar'ın 5'inci maddesi gereğince hesap dönemi sonunda Sayıştaya gönderilmesi gereken defter, tablo ve belgelerden denetime sunulanlar aşağıda sayılmakta olup; denetim, bunlar ile Usul ve Esaslar'ın 8'inci maddesinde yer alan diğer belgeler dikkate alınarak yürütölüp sonuçlandırılmıştır:

- Birleştirilmiş veriler defteri,
- Geçici ve kesin mizan,
- Bilanço,
- Faaliyet sonuçları tablosu
- Öz kaynak değişim tablosu,
- Bütçelenen ve gerçekleşen tutarların karşılaştırma tablosu,
- İdare taşınır mal yönetimi ayrıntılı hesap cetveli ile idare taşınır mal yönetim

hesabı icmal cetveli.

Denetim görüşü, kamu idaresinin tabi olduğu geçerli finansal raporlama çerçevesi kapsamındaki temel mali tabloları olan bilanço ve faaliyet sonuçları tablosuna verilmiştir.

2. KAMU İDARESİNİN SORUMLULUĞU

Denetlenen kamu idaresinin yönetimi, tabi olduğu muhasebe standart ve ilkelerine uygun olarak hazırlanmış olan mali rapor ve tabloların doğru ve güvenilir bilgi içerecek şekilde zamanında Sayıştaya sunulmasından, bir bütün olarak sunulan bu mali tabloların kamu idaresinin faaliyet ve işlemlerinin sonucunu tüm önemli yönleriyle doğru ve güvenilir olarak yansıtmışından ve ister hata isterse yolsuzluktan kaynaklansın bu mali rapor ve tabloların önemli hata veya yanlış beyanlar içermemesinden; kamu idaresinin gelir, gider ve malları ile bunlara ilişkin hesap ve işlemlerinin kanunlara ve diğer hukuki düzenlemelere uygunluğundan; mali yönetim ve iç kontrol sistemlerinin amacına uygun olarak oluşturulmasından, etkin olarak işletilmesinden ve izlenmesinden, mali tabloların dayanağını oluşturan bilgi ve belgelerin denetime hazır hale getirilmesinden ve sunulmasından sorumludur.

3. SAYIŞTAYIN SORUMLULUĞU

Sayıştay, denetimlerinin sonucunda hazırladığı raporlarla denetlenen kamu idarelerinin mali yönetim ve iç kontrol sistemlerini değerlendirmek, mali rapor ve tablolarının güvenilirliğine ve doğruluğuna ilişkin görüş bildirmek, gelir, gider ve malları ile bunlara ilişkin hesap ve işlemlerinin kanunlara ve diğer hukuki düzenlemelere uygunluğunu tespit etmekle sorumludur.

4. DENETİMİN DAYANAĞI, AMACI, YÖNTEMİ VE KAPSAMI

Denetimlerin dayanağı; 6085 sayılı Sayıştay Kanunu, uluslararası denetim standartları, Sayıştay ikincil mevzuatı ve denetim rehberleridir.

Denetimler, kamu idaresinin hesap ve işlemlerinin kanunlara ve diğer hukuki düzenlemelere uygunluğunu tespit etmek ve mali rapor ve tablolarının kamu idaresinin tüm faaliyet ve işlemlerinin sonucunu doğru ve güvenilir olarak yansıttığına ilişkin makul güvence elde etmek ve mali yönetim ve iç kontrol sistemlerini değerlendirmek amacıyla yürütülmüştür.

Kamu idaresinin mali tabloları ile bunları oluşturan hesap ve işlemlerinin doğruluğu, güvenilirliği ve uygunluğuna ilişkin denetim kanıtı elde etmek üzere yürütülen denetimler; uygun denetim prosedürleri ve tekniklerinin uygulanması ile risk değerlendirmesi yöntemiyle gerçekleştirilmiştir. Risk değerlendirmesi sırasında, uygulanacak denetim prosedürünün belirlenmesine esas olmak üzere, mali tabloların üretildiği mali yönetim ve iç kontrol sistemleri de değerlendirilmiştir.

Denetimin kapsamını, kamu idaresinin mali rapor ve tabloları ile gelir, gider ve mallarına ilişkin tüm mali faaliyet, karar ve işlemleri ve bunlara ilişkin kayıt, defter, bilgi, belge ve verileri (elektronik olanlar dâhil) ile mali yönetim ve iç kontrol sistemleri oluşturmaktadır.

Bu hususlarla ilgili denetim sonucunda denetim görüşü oluşturmak üzere yeterli ve uygun denetim kanıtı elde edilmiştir.

5. İÇ KONTROL SİSTEMİNİN DEĞERLENDİRİLMESİ

2020 yılsonu itibarıyla; 26.12.2007 tarih ve 26738 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanarak yürürlüğe giren Kamu İç Kontrol Standartları Tebliği çerçevesinde yapılan inceleme sonucunda aşağıdaki değerlendirmeler yapılmıştır:

5018 sayılı Kanun'un 3'üncü maddesinde tanımlandığı üzere mali kontrol, kamu kaynaklarının belirlenmiş amaçlar doğrultusunda, ilgili mevzuatla belirlenen kurallara uygun, etkili, ekonomik ve verimli bir şekilde kullanılmasını sağlamak için oluşturulan kontrol sistemi ile kurumsal yapı, yöntem ve süreçleri ifade etmektedir.

İç kontrol sisteminin ne olduğu, amacı, yapısı ve işleyişi 5018 sayılı Kanun'un beşinci kısmında, 55 ile 67'nci maddeler arasında belirlenmiştir. Buna göre, kamu idarelerinin malî yönetim ve kontrol sistemlerinin yapısını aşağıda belirten unsurlar oluşturmaktadır:

- Harcama birimleri,
- Muhasebe ve malî hizmetler
- Ön malî kontrol
- İç denetim

Temel unsurları bu olan iç kontrolün işleyişi ile ilgili ayrıntılı hükümler, İç Kontrol ve Ön Mali Kontrole İlişkin Usul ve Esaslar ile Hazine ve Maliye Bakanlığı tarafından yayımlanan rehberlerle belirlenmiştir.

2020 yılı denetimi kapsamında, mezkûr mevzuat çerçevesinde, kurum iç kontrol sistemi aşağıdaki şekilde değerlendirilmektedir:

Kurum stratejik planı ve bu planın yıllık uygulama dilimi olan performans programı ile faaliyet sonuçlarını ve değerlendirmelerini içeren idare faaliyet raporları mevcuttur.

Üniversitenin 2020-2024 yıllarını kapsayan Stratejik Planı ve 2020 yılı Faaliyet Raporunda, İdarenin misyonu ve vizyonu belirtilmiştir. Bu nedenle personelin tamamının idarenin misyon ve vizyonundan haberdar olduğu kanaatine varılmıştır. Misyonun gerçekleştirilmesini sağlamak üzere idare birimleri ve alt birimlerce yürütülecek görevler yazılı olarak tanımlanmıştır.

İç kontrol sistemi ve işleyişinin üst yönetici ve personel tarafından sahiplenilmesi ve desteklenmesinin sağlandığı, yetkiler ve yetki devrinin sınırlarının açıkça belirlendiği ve yazılı olarak bildirildiği kurum organizasyon yapısının genel olarak, temel yetki ve sorumluluk dağılımı, hesap verebilirlik ve uygun raporlama ilişkisini gösterecek şekilde oluşturulduğu görülmektedir.

2020-2024 yıllarını kapsayan stratejik plan idarenin kendi birimleri ve personelinin katkılarıyla mevzuata uygun olarak hazırlanmıştır.

İdarenin yürüteceği program, faaliyet ve projeleri ile bunların kaynak ihtiyacını, performans hedef ve göstergelerini içeren performans programını hazırlanmıştır. Ayrıca İdare, bütçesini stratejik plan ve performans programına uygun olarak hazırlamıştır.

Kurumsal risk yönetim çalışmaları için, İdarenin amaç ve hedeflerinin gerçekleşmesini engelleyebilecek iç kontrol risklerinin tanımlanmadığı, kontrol faaliyetleri belirlenmediği ve risklerin gerçekleşip gerçekleşmediğinin ve kontrol faaliyetlerinin çalışıp çalışmadığının izlenmediği görülmüştür.

Üniversitede Ön Mali Kontrole İlişkin Usul ve Esaslar hazırlanmış olup, bu esas ve usullere göre gerekli iş ve işlemler yürütülmektedir.

Birimlere ait görev tanımları ve iş akış şemaları oluşturmak için çalışmaların başladığı ancak, Üniversitenin tüm birimleri için teşkilat şeması oluşturulmadığı ve buna bağlı olarak fonksiyonel görev dağılımlarının belirlenmediği anlaşılmıştır.

Üniversitede yönetimin ihtiyaç duyduğu gerekli bilgileri ve raporları üretecek ve analiz yapma imkânı sunacak bir yönetim bilgi sistemi bulunduğu, ancak iş ve işlemlerin kaydedilmesi ve sınıflandırılması, evrak kayıt ve dosyalama işlemleri için yeterli bir “Arşiv ve Dokümantasyon” imkânı bulunmadığı bildirilmiştir.

Faaliyet sonuçları ve değerlendirmeler, İdare Faaliyet Raporlarında gösterilmekte ve duyurulmaktadır. 2019 yılı İdare Faaliyet Raporu hazırlanmış ve mevzuatta öngörülen süre içerisinde yayınlanmıştır.

İç Kontrol İzleme ve Yönlendirme Kurulunun, üst yöneticinin onayı ile görevlendirildiği, İç Kontrol Standartlarına Uyum Eylem Planı hazırlandığı, eylem planında döner sermaye ile ilgili eylemlerin belirlendiği, planın revize edilmesi çalışmalarının takibinin yapıldığı ve raporlandığı beyan edilmiştir. Ancak İç Kontrol Standartlarına Uyum Eylem Planında yer alan eylemlerin gerçekleşme sonuçlarının yöneticiler tarafından izlenmediği belirtilmiştir.

Ayrıca iç kontrol sisteminin yılda en az bir kez değerlendirildiği ve değerlendirme formları ve raporların düzenlendiği ve İç Kontrol İzleme ve Yönlendirme Kurulunun, İç

Kontrol Sistemi Değerlendirme Raporunu değerlendirdiği ve rapora ilişkin güncellemeleri tamamlayıp uygun görüşüyle üst yöneticinin onayına sunduğu tarafımıza bildirilmiştir.

Üniversite bünyesinde 3 tane iç denetçi kadrosu bulunmaktadır. Bu kadrolardan 2 tanesi doludur. İlgili iç denetim birimi tarafından iç kontrol sisteminin incelenmesi ve değerlendirilmesine yönelik çalışmaların yapıldığı, hazırlanan raporun üst yöneticiye sunulduğu, üst yöneticinin de İç Denetim Koordinasyon Kuruluna ilgi raporu gönderdiği anlaşılmıştır.

6. DENETİM GÖRÜŞÜ

Erzincan Binali Yıldırım Üniversitesi 2020 yılına ilişkin yukarıda belirtilen ve kamu idaresi tarafından sunulan; geçerli finansal raporlama çerçevesi kapsamındaki mali rapor ve tablolarının, “Denetim Görüşünün Dayanağı Bulgular” bölümünde belirtilen hesap alanları hariç tüm önemli yönleriyle doğru ve güvenilir bilgi içerdiği kanaatine varılmıştır.

7. DENETİM BULGULARI

Raporda yer alan bulgular, denetimler sonucunda tespit edilen hususlara kamu idaresi tarafından verilen cevapların değerlendirilmesi suretiyle düzenlenmiştir.

A. DENETİM GÖRÜŞÜNÜN DAYANAĞI BULGULAR

Bu bölümde, mali rapor ve tablolara verilen görüş ile ilgili olan bulgular yer almaktadır.

BULGU 1: Nakden Alınan Şartlı Bağış ve Yardımların Yükümlülük Hesaplarında İzlenmemesi

Nakden ve şartlı olarak tahsil edilen 3.856.200,00 TL tutarındaki bağışın; yükümlülük hesapları olan 380 Gelecek Aylara Ait Gelirler Hesabı ve 480 Gelecek Yıllara Ait Gelirler Hesabı yerine 600 Gelirler Hesabında gösterildiği, 1.073.651,89 TL’sinin harcandığı, ertesi yıla devreden 2.782.548,11 TL şartlı bağış bulunmasına rağmen 380 Gelecek Aylara Ait Gelirler Hesabı/480 Gelecek Yıllara Ait Gelirler Hesabı yerine 333 Emanetler Hesabına alınarak bilançoda gösterildiği tespit edilmiştir.

Genel Yönetim Muhasebe Yönetmeliği’nin 41’nci maddesinde şartlı bağış ve yardımların alındığında; tahsis amacına uygun olarak kullanılmak üzere ilgili hesaplara,

karşılıklarının ise yükümlülük olarak şartlı bağış ve yardımın amacı gerçekleştirilince gelir hesabına kaydedileceği açıkça belirtilmiştir.

Genel Yönetim Muhasebe Yönetmeliği'nin yukarıda yer verilen hükmüne istinaden Muhasebat ve Mali Kontrol Genel Müdürlüğü 17.04.2018 tarih ve 90192509-677 sayılı yazı ile 5018 sayılı Kanun'un I, II ve III sayılı cetvelinde sayılan tüm kamu idarelerine detaylı hesap planlarında gerekli yardımcı hesapların tanımlamalarının yapıldığından bahisle; şartlı bağış ve yardım olarak alınan nakit tutarların bir taraftan 100 Kasa Hesabı veya 102 Banka Hesabına ya da ilgili diğer hesaplara borç, ilgisine göre 380 Gelecek Aylara Ait Gelirler Hesabı ya da 480 Gelecek Yıllara Ait Gelirler Hesabına alacak, diğer taraftan 800 Bütçe Gelirleri Hesabına alacak, 805 Gelir Yansıtma Hesabına borç, bu tutarların şart kılınan amaç doğrultusunda kullanılmasını müteakip 380 Hesabına borç, 600 Gelirler Hesabına alacak kaydedileceğini bildirmiştir.

Merkezi Yönetim Muhasebe Yönetmeliği'nin 380 ve 480 no.lu Hesapların işleyişine ilişkin hükümler ihtiva eden 297 ve 349'uncu maddelerinde muhasebe birimlerince şartlı bağış ve yardım olarak alınan tutarların faaliyet dönemine göre 380 ve 480 no.lu Hesaplara alacak, 100 Kasa Hesabı veya 102 Banka Hesabı ya da ilgili diğer hesaplara borç; diğer taraftan 800 Bütçe Gelirleri Hesabına alacak, 805 Gelir Yansıtma Hesabına borç kaydedileceği ifade edilmektedir.

Yukarıda yer verilen mevzuat hükümlerine aykırı olarak Üniversiteye şartlı gelen nakit bağış ve yardımlar 600 Gelirler Hesabına alınmakta, yılsonunda kullanılmayan tutar ise bu hesaptan düşülerek 333 Emanetler Hesabına aktarılmaktadır. Muhasebe birimi tarafından yıl içinde gelen şartlı bağış ve yardımların kullanım süreleri dikkate alınarak 380 ve 480 no.lu Hesaplara kaydedilmemesi; dönemsellik ilkesine aykırılık teşkil ettiği gibi görüş verilen mali tablolardan olan 2020 yılı bilançosunda 380/480 no.lu Hesaplarda 2.782.548,11 TL tutarında eksikliğe ve 333 Emanetler Hesabında aynı tutarda fazlalığa sebebiyet vererek mali tabloların doğruluğunu ve güvenilirliğini etkilemiştir.

BULGU 2: Üniversitenin Sosyal Güvenlik Kurumuna Olan Ek Karşılık Prim Borçları ile Faturaya Dayalı Borçlarının Mali Tablolarda Yer Almaması

Üniversitenin ödenek yetersizliği sebebiyle Sosyal Güvenlik Kurumu'na (SGK) olan faturalı borçları ile ek karşılık prim borçlarını ödeyemediği, söz konusu borçların mali tablolarda yükümlülük olarak gösterilmediği tespit edilmiştir.

5510 sayılı Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanunu'nun 81'inci maddesinde;

“4'üncü maddenin birinci fıkrasının (c) bendi kapsamındaki sigortalılara bağlanan veya bağlanacak vazife malullük aylıkları ile bunların hak sahiplerine bağlanacak ölüm aylıklarının karşılığı olmak üzere, bu kapsamdaki sigortalılar için kamu idarelerinin bütçelerinden ayrılan sosyal güvenlik kurumlarına devlet primi ödeneklerinin % 20'si oranında ek karşılık primi alınacağı, ayrılan ek karşılık priminin tamamının kurum bütçelerinin yetkili makamlarca onaylanarak yürürlüğe girdiği tarihi takip eden aybaşlarından itibaren altı ay içinde ve aylık eşit taksitlerle ödeneceği, genel bütçe kapsamındaki idarelerin ek karşılık primlerinin Maliye Bakanlığı bütçesine konulacak ödenekten karşılanacağı” hükme bağlanmıştır.

SGK tarafından yayımlanan 09.12.2013 tarih ve 73616264 sayılı Ek Karşılık Primi ve Faturalı Alacaklara ilişkin Genel Yazı'da; ek karşılıkların kamu idarelerinin Mali Otomasyon Sistemi Projesi (MOSİP) üzerinden bildirimleri üzerine tahakkuk ettirileceği, süresi içerisinde bildirilmeyen ek karşılık primleri hakkında 5510 sayılı Kanun'un 102'nci maddesinin birinci fıkrasının (i) bendi gereğince idari para cezası uygulanacağı, süresinde ödenmeyen ek karşılık primleri ile ilgili olarak da Kanun'un 89'uncu maddesi gereğince gecikme cezası ve gecikme zammı alınacağı belirtilmiştir.

2020 yılında SGK'ye 644.900,00 TL'si anapara, 58.210,71 TL'si faiz olmak üzere Toplamda 703.110,71 TL ek karşılık prim borcu mevcut olan Üniversite; 17.11.2020 tarih ve 31307 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan 7256 sayılı Bazı Alacakların Yeniden Yapılandırılması İle Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun hükümlerinden 24.12.2020 tarihinde yararlanmış ve borcunu yapılandırmıştır. Üniversitenin 2023 yılının sonuna kadar SGK'ye ödeyeceği borç 750.806,55 TL'ye ulaşmıştır.

Diğer taraftan 5510 sayılı Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanunu'nun Geçici 4'üncü maddesinin birinci, dördüncü ve sekizinci fıkraları gereğince faturalı alacaklar olarak tabir edilen, 5434 sayılı T.C. Emekli Sandığı Kanunu'nun 89, Ek 4, Ek 68 ve Ek 71'inci maddelerinde düzenlenen emekli ikramiyesi, emekli/adi malüllük/vazife malüllüğü aylığı alanların ölümü halinde ödenen ölüm yardımı, emekli veya yetimlerine ödenen makam/temsil/görev tazminatları ve diğer ödemelerden kaynaklanan alacakların takip ve tahsil işlemleri de SGK tarafından gerçekleştirilmektedir. Dolayısıyla SGK'ce ödenen ve faturalı alacaklar olarak tabir edilen emekli ikramiyesi, ölüm yardımı, makam/temsil/görev tazminatları ve diğer ödemelerden kaynaklanan ve ilgili kamu idarelerine fatura edilen idare borçları söz konusudur.

SGK tarafından yayımlanan ve yukarıda yer verilen Genel Yazı'nın devamında; faturalı alacakların Kurumca ilgisine ödendiği tarihte ilgili kamu idarelerine borç tahakkuk ettirilerek MOSİP Bilgi Sisteminde görüntüleneceği, kamu idarelerince her ay bir önceki aya ait borç olup olmadığının sistem üzerinden sorgulanarak borç bulunması halinde, ödemenin yapıldığı tarihi izleyen iki ay içerisinde anlaşmalı bankalara ödeneceği, süresinde ödenmeyen faturalı alacaklara 5434 sayılı Kanun hükümlerine göre gecikme faizi uygulanacağı belirtilmiştir.

Üniversitenin 2020 yılına ait SGK'ye ödenmemiş faturalı borç tutarı 756.672,75 TL olup 743.335,31 TL'si anapara, 13.337,44 TL'si ise faizdir.

İdarenin ek karşılık prim borçları ile faturalı borçlarını zamanında ödeyememesinin temel sebebi, Üniversitenin bütçe tertiplerine ilgili mali yıl Merkezi Yönetim Bütçe Kanunu ile yeterli ödenek konmamasıdır. Dolayısıyla bütçe uygulamalarının sonucu olarak Kamu İdaresi, ödenek verildikçe başka bir kamu idaresine borçlarını gecikme cezasıyla birlikte ödemek durumunda kalmaktadır.

Genel Yönetim Muhasebesinin, muhasebe ilke ve kurallarının dayanağını oluşturan kavramlara göre yürütülmesi esastır. Bu kavramlar ve ilkeler Genel Yönetim Muhasebe Yönetmeliği'nde yer bulmaktadır. Yönetmelikte sayılan kavramlardan "Tam açıklama" ve "Önemlilik" kavramları bulguda yer verilen tespitler için önemlidir. Zira Yönetmelikte "Tam açıklama" ilkesinin mali tabloların, bu tablolardan yararlanacak olanların doğru karar vermelerine yardımcı olacak ölçüde yeterli, açık ve anlaşılır şekilde düzenlenmesi olduğu, "Önemlilik" ilkesinin bir hesap kalemi veya mali bir olayın nispi ağırlık ve değerinin, mali tablolara dayanılarak yapılacak değerlendirmeleri veya alınacak kararları etkileyebilecek düzeyde olmasını ifade ettiği belirtilmiş, dolayısıyla muhasebenin de diğer kavramların yanı sıra bu iki kavrama göre yürütülmesi gerektiği açıklanmıştır. Ayrıca önemli hesap kalemleri, mali olaylar ve diğer hususların mali tablolarda yer alması zorunlu tutulmuştur.

Merkezi Yönetim Muhasebe Yönetmeliği'nde vadesi geçmiş, ertelenmiş veya taksitlendirilmiş vergi ve diğer yükümlülükler için 368 Vadesi Geçmiş Ertelenmiş Veya Taksitlendirilmiş Vergi Ve Diğer Yükümlülükler Hesabının veya 379 Diğer Borç ve Gider Karşılıkları Hesabının kullanılmasına cevaz veren hükümler bulunmakta olup Kamu İdaresi bu hesaplara yükümlülüklerini kaydetmemiş, dolayısıyla görüş verilen 2020 Mali Yılı Bilançosuna da yansıtamıştır.

İdarenin gelecek yıllarda ödemekle yükümlü olduğu ek karşılık prim borçları ile faturalı borçlarının toplamı olan 1.507.479,30 TL'yi göstermemesi nedeniyle, faaliyet sonuçları tablosunda ve bilançoda söz konusu tutar kadar hata bulunmaktadır.

B. DİĞER BULGULAR

Herhangi bir denetim bulgusu tespit edilmemiştir.

T.C. SAYIŞTAY BAŞKANLIĞI

06520 Balgat / ANKARA

Tel: 0 312 295 30 00; Faks: 0 312 295 48 00

e-posta: sayistay@sayistay.gov.tr

<https://www.sayistay.gov.tr>

8. EKLER**EK 1: İZLEME**

Önceki Yıl Sayıştay Denetim Raporuna İlişkin İzleme Tablosu			
Bulgu Adı	Yıl	İdare Tarafından Yapılan İşlem	Açıklama
Milli Eğitim Bakanlığı İzni Olmayan Özel Şirketlerden Eğitim Hizmeti Satın Alınması	2018	Tam Olarak Yerine Getirildi	2020 yılında devam eden veya yeni eğitim hizmetleri için işbirliği protokolü yapılan firma bulunmadığı anlaşılmış olup tespitin gereği yerine getirilmiştir.
Uzaktan Eğitim Uygulama ve Araştırma Merkezince İşbirliği Protokolü Yapılan Şirketin Milli Eğitim Bakanlığı İzninin Bulunmaması	2018	Tam Olarak Yerine Getirildi	2020 yılında devam eden veya yeni eğitim hizmetleri için işbirliği protokolü yapılan firma bulunmadığı anlaşılmış olup tespitin gereği yerine getirilmiştir.